

Knurów, 12.03.2026 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach
ul. Dąbrowskiego 22, 40-032 Katowice

PETYCJA

o podjęcie pilnych działań w zakresie czynnej ochrony czajki zwyczajnej (*Vanellus vanellus*) na terenie miasta Knurów przy ul. 26 stycznia

I. Wprowadzenie i przedmiot petycji

Działając na podstawie art. 2 ust. 3 oraz art. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2014 poz. 1195), zwracam się z wnioskiem o podjęcie pilnych działań mających na celu zapewnienie **czynnej ochrony czajki zwyczajnej (*Vanellus vanellus*)**, gatunku objętego w Polsce **ochroną ścisłą** oraz wymagającego **czynnej ochrony gatunkowej** zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Przedmiotem petycji jest objęcie ochroną czynną udokumentowanych siedlisk lęgowych czajki zwyczajnej znajdujących się w Knurowie przy ul. **26 Stycznia**, na działkach **nr 61/3 oraz 98/35**, gdzie corocznie (od ponad dekady) obserwowana jest aktywność lęgowa i zajmowanie rewirów lęgowych.

II. Charakterystyka terenu

Wskazane działki:

1. są obecnie **niezabudowane**, mają charakter otwartych terenów o mozaikowym układzie traw, nieużytków i gruntów ruderalnych,
2. stanowią typowe siedlisko lęgowe czajki – gatunku preferującego płaskie, odsłonięte, niezabudowane powierzchnie,
3. zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są **przeznaczone pod zabudowę przemysłową**, co tworzy pilną konieczność podjęcia

działań ochronnych, zanim dojdzie do rozpoczęcia robót ziemnych i likwidacji siedliska.

4. Na działce nr 98/35 została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla zabudowy przemysłowej,
5. Na działce 61/3 w Zabrze i w Gierałtowicach prowadzone są postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych, które obecnie są zawieszone,

Dla żadnych z tych postępowań Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie wydał warunków dot. ochrony tego gatunku!!!!!!

III. Status prawny gatunku

Czajka zwyczajna (*Vanellus vanellus*):

- jest objęta **ochroną ścisłą** (par. 2 pkt 1 rozporządzenia z 16.12.2016 r.),
- wymaga **ochrony czynnej** (załącznik nr 1 do rozporządzenia),
- znajduje się na **Czerwonej Liście Ptaków Polski** jako gatunek **silnie zagrożony (VU)**,
- podlega ochronie siedlisk lęgowych zgodnie z art. 52 ust. 2 pkt 1 oraz art. 56 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- jest gatunkiem wymienionym w **Dyrektywie Ptasiej (2009/147/WE)** – załącznik II/2 – co nakłada obowiązek zapewnienia jej odpowiednich warunków lęgowych.

Na obszarach, gdzie gatunki ptaków chronionych przystępują do lęgów, obowiązuje **bezwarunkowy zakaz niszczenia jaj, lęgów, siedlisk oraz płoszenia w okresie lęgowym**, a jakiegokolwiek roboty ziemne w okresie rozrodczym mogą stanowić naruszenie przepisów karnych ustawy o ochronie przyrody.

IV. Udokumentowana obecność gatunku

Na wskazanych działkach stwierdzono:

- aktywność lęgową czajek,
- regularną obecność par lęgowych,
- zachowania typowe dla okresu lęgowego (m.in. obrona terytorium, zgrywanie ról przez ptaki dorosłe).

W **załączeniu** do niniejszej petycji przekazuję **nagrania wideo**, obrazujące obecność czajki zwyczajnej i potwierdzające aktywność lęgową tego gatunku na terenie działek 61/3 oraz 98/35.

V. Wnioski

W związku z powyższym wnoszę o:

1. **podjęcie czynnych działań i wydanie niezwłocznego zakazu prowadzenia robót ziemnych, w postępowaniach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach** na działkach 61/3 oraz 98/35 w okresie lęgowym ptaków (od marca do sierpnia), zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody.
 2. **Wszczęcie procedury kontroli i oceny, czy planowana zabudowa przemysłowa nie naruszy przepisów krajowych oraz unijnych dotyczących ochrony gatunków ptaków.**
 3. **Podjęcie czynnej ochrony siedliska czajki zwyczajnej, poprzez:**
 - wyznaczenie stref buforowych ochrony lęgów,
 - ustawienie **czytelnych tablic informacyjnych** o występowaniu gatunku objętego ochroną ścisłą,
 - w razie potrzeby – wprowadzenie nadzoru ornitologicznego nad tym obszarem w okresie lęgowym.
 4. **Poinformowanie mnie w formie pisemnej o podjętych działaniach, zgodnie z ustawą o petycjach.**
-

VI. Uzasadnienie

Ochrona siedlisk lęgowych czajki zwyczajnej w Knurowie ma kluczowe znaczenie ze względu na:

- drastyczny spadek liczebności populacji krajowej w ostatnich dekadach,
- silny związek czajki z otwartymi terenami, które w Polsce szybko zanikają na rzecz urbanizacji i przemysłu,
- obowiązki państwa wynikające z prawa unijnego i krajowego, w tym konieczność utrzymania populacji w stanie właściwej ochrony.

Od wielu lat obserwowane są działania lokalnych władz zmierzające do przekształcenia niniejszego obszaru, w tym działki 98/35 i 61/3 przy ul. 26 stycznia, w tereny przeznaczone pod zabudowę przemysłową. Takie kierunkowe decyzje planistyczne, podejmowane mimo oczywistej wartości przyrodniczej tego miejsca, prowadzą do stopniowej degradacji siedlisk i stwarzają realne ryzyko ich całkowitego zniszczenia. Tereny te – dotychczas otwarte, niezagospodarowane i wykorzystywane przez gatunki lęgowe takie

jak czajka zwyczajna – zostały objęte planami, które w praktyce ignorują ich znaczenie ekologiczne.

Dodatkowo, rosnące zainteresowanie inwestorów realizacją zabudowy logistyczno-magazynowej na tym obszarze potęguje zagrożenie dla przyszłości czajki zwyczajnej, gatunku już dziś silnie narażonego na zanikanie populacji wskutek utraty naturalnych siedlisk. Intensywna zabudowa, związany z nią hałas, ruch ciężkich pojazdów oraz przekształcenie profilu terenu stanowią **realne i bezpośrednie zagrożenie** dla tego gatunku, którego sukces lęgowy bez możliwości prowadzenia aktywnej ochrony zostanie drastycznie ograniczony lub całkowicie uniemożliwiony.

Wobec powyższego konieczne jest natychmiastowe podjęcie działań ochronnych oraz odstąpienie od planów, które mogą skutkować trwałą utratą jednego z ostatnich stanowisk lęgowych tego gatunku w Knurowie.

VII. Załączniki

1. Nagrania wideo dokumentujące obecność czajki zwyczajnej na działkach 61/3 oraz 98/35.
2. Dokumentacja fotograficzna.
3. Mapy terenu.

/dokument podpisany elektornicznie/